irannewspaper.ir

پنج‌شنبه ۵ آذر ۱۴۰۵ • سال سی‌و دوم • شماره ۹۱۸۵
• اذان ظهر ۱۱/۵۲ • اذان مغرب ۱۷/۱۲ • نیمه شب شرعی ۲۳/۰۸ • اذان صبح فردا ۵/۲۳ • طلوع آفتاب فردا ۶/۵۲

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

ایران

• صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
• مدیر مسئول: صادق حسین جابری انصاری
• سردبیر: هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران
• رئیس هیأت مدیره: صادق حسین جابری انصاری
• مدیرعامل: علی متقیان
• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
• نشانی: تهران، خیابان خرمشهر غربی، پلاک ۲۰۸ • کد پستی: ۱۵۳۳۷۴۴۵۱۱
• توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه ایران و مؤسسه جام جم
• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارای گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

سخن روز

امام علی(ع):
ادب، سبب تیزهوشی می‌شود.
غرر الحکم، ج ۳، ص ۲۳۶

نقل قول

جشنواره موسیقی نواحی؛ نماد اتحاد و انسجام ملت ایران

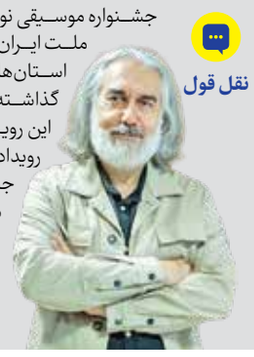

جشنواره موسیقی نواحی مهم‌ترین رویداد فرهنگی در نمایش اتحاد و انسجام ملت ایران است. امسال برای اولین‌بار نمایندگانی از تمامی استان‌ها حضور دارند و آثاری از ۱۹ منطقه کشور به نمایش گذاشته می‌شود. حمایت رسانه‌ها و جامعه هنری کرمان از این رویداد ملی، نشان‌دهنده ظرفیت این استان در مدیریت رویدادهای ملی است. امیدواریم با ثبات شرایط کشور، جشنواره در سال‌های آینده به صورت بین‌المللی برگزار شود؛ هرچند نمی‌توان درباره تداوم میزبانی کرمان قول قطعی داد.

صحبت‌های بابک رضایی، مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اصحاب رسانه در کرمان

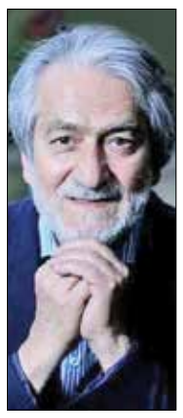

«مجید انتظامی» عضو پیوسته فرهنگستان هنر شد

با ابلاغ مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی از سوی مسعود پزشکیان، رئیس جمهوری و رئیس این شورا، مجید انتظامی، شهریار بحرانی، جلیل رسولی و ایرج نعیمایی به‌عنوان اعضای جدید پیوسته فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران انتخاب شدند. این مصوبه در جلسه ۹۲۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی، مورخ ۱۹ آبان ۱۴۰۵، به تصویب رسیده است./مهر

اجرای آثار «پرویز مشکاتیان» در شب موسیقی ارسباران

شصت‌وسومین برنامه از سلسله اجراهای «شب موسیقی ارسباران» به بازخوانی آثار ماندگار زنده‌یاد پرویز مشکاتیان، آهنگساز و نوازنده برجسته سنتور اختصاص دارد. در این برنامه، گروه موسیقی «همایون» به سرپرستی پدرام دانشفر، با نگاهی به آثار و جهان موسیقایی این هنرمند، قطعاتی همچون تصنیف «نفس باد صبا»، را اجرا خواهد کرد./هنرآنلاین

«خواب» «رضا عطاران» در راه هند

فیلم سینمایی «خواب» به کارگردانی مانی مقدم، تهیه‌کنندگی امیرحسین حیدری و با بازی رضا عطاران، به همراه فیلم «بچه مردم» ساخته محمد کریمی، در بخش مسابقه بین‌الملل سی‌ویکمین جشنواره فیلم کرالا در هند حضور خواهند داشت. این دو فیلم در فهرست ۱۴ اثر راه‌یافته به بخش رقابتی بین‌المللی این جشنواره قرار گرفته‌اند./ایسنا

غذای نیمروز مجید مجیدی در گلدن گلوب پذیرفته شد

دوربینی که هنوز کنار انسان‌ها ایستاده است

نما

گروه فرهنگی . نرگس عاشوری/ پسربچه‌ای کیسه کفش‌های تعمیرشده خواهرش را جلوی دکه میوه‌فروشی زمین می‌گذارد تا خرید کند. چند لحظه بعد که برمی‌گردد، کیسه نیست. همین چند ثانیه، نزدیک به سه دهه پیش، فیلمی را آغاز کرد که برای اولین‌بار ایران را به فهرست نامزدهای اسکار رساند. مجید مجیدی، کارگردان آن فیلم، هنوز سراغ چیزهای کوچک می‌رود؛ کفش، یک وعده غذا، ظهر یک روز معمولی؛ چیزهایی که پشتشان پرسشی بزرگ‌تر پنهان است. این هفته هم نام فیلمش، «غذای نیمروز»، دوباره در فهرستی آمد که هر سال چشم سینماگران جهان به آن است.

این فیلم به فهرست آثار واجد شرایط هشتادوچهارمین دوره گلدن گلوب، در بخش بهترین فیلم غیرانگلیسی‌زبان، راه یافته است. ورایتی این فهرست ۴۲ فیلمی را منتشر کرده است. رأی‌گیری برای انتخاب نامزدها تا چهارم دسامبر ادامه دارد، نامزدها هفتم دسامبر (۱۶ آذر) اعلام می‌شوند و مراسم دهم ژانویه (۲۰ دی) در هتل بورلی هیلتون برگزار خواهد شد.

اما راه این فیلم از تالاری در بوسان باز شد. پیش از اولین نمایش، مجیدی پشت میکروفون ایستاد. قرار نبود فقط از فیلم حرف بزند. او فیلم را به مردم ایران و کودکان میناب تقدیم کرد و گفت: «همان‌طور که شنیده‌اید ۱۶۸ کودک را در روز اول جنگ قتل‌عام کردند، اما مردم همچنان ایستاده‌اند و مقاومت می‌کنند. درود می‌فرستیم بر این مردم شجاع که تسلیم نشدند و نخواهند شد. همه ویرانی‌ها را خواهیم ساخت. تنها جرم مردم ایران این است که می‌خواهند مستقل باشند.» «غذای نیمروز» در شب اختتامیه، ۱۵ اکتبر، جایزه اصلی سی‌ویکمین جشنواره بوسان را گرفت و طبق قوانین تازه آکادمی، بی‌آنکه کشوری آن را معرفی کرده باشد، وارد رقابت بهترین فیلم بین‌المللی اسکار شد. در بخش فیلم بلند، سینمای ایران این بار دو نماینده دارد: «سرزمین فرشته‌ها» ساخته بابک خواجه‌پاشا، انتخاب رسمی کشور و فیلم مجیدی که با جایزه خودش آمده است.

صدایی که آن شب در بوسان شنیده شد، از کسی بود که اسکار را خوب می‌شناسد. شش بار آثارش نماینده ایران در اسکار بوده‌اند: «بچه‌های آسمان»، «رنگ خدا»، «باران»، «آواز گنجشک‌ها»، «محمد رسول‌الله (ص)» و «خورشید». از این حیث رکورددار است و پس از او اصغر فرهادی با چهار بار حضور قرار دارد که دوبار اسکار گرفته است. «بچه‌های آسمان» اولین فیلم ایرانی بود که در هفتادویکمین دوره اسکار نامزد جایزه بهترین فیلم خارجی‌زبان شد؛ جایزه‌ای که در نهایت به «زندگی زیباست» ساخته روبرتو بنینی رسید. در اسکار ۲۰۲۱ نیز «خورشید»، بیست‌وششمین فیلم معرفی‌شده از سوی ایران، به فهرست کوتاه پانزده‌فیلمی این شاخه راه یافت. دنیای مجیدی را شاید هیچ‌جا بهتر از همان کفش‌ها نتوان دید. علی و زهرا یک جفت کفش دارند. یکی صبح می‌پوشد، دیگری ظهر و هیچ‌کدام به بزرگ‌ترها چیزی نمی‌گویند. علی در مسابقه دو شرکت می‌کند، چون جایزه نفر سوم یک جفت کفش است. اول می‌شود و کفشی که می‌خواست نصیبش نمی‌شود. فیلم نه فقر را شعار می‌کند و نه بچه‌ها را به ترحم می‌سپارد. حرمتشان را نگه می‌دارد، دیالوگ را کم می‌کند و بار روایت را به تصویر می‌سپارد.

همین نگاه در فیلم‌های دیگرش هم هست. از کودکانی که در «بدوک» درگیر قاچاق و کار اجباری در مرز می‌شوند تا پسرک نابینای «رنگ خدا» که جهان را با انگشت‌هایش لمس می‌کند و پسر نوجوان «باران» که عشق زمینی‌اش کم‌کم به چیزی بلندتر می‌رسد، همه از جای کوچکی شروع می‌شوند و به پرسش‌های بزرگ‌تر می‌رسند. حتی وقتی در «محمد رسول‌الله (ص)» سراغ کودکی پیامبر رفت، همان نگاه شاعرانه را نگه داشت تا ریشه‌های معصومیت انسان را پیدا کند. در «خورشید» هم بچه‌های کار را به دالان‌های تاریک زیرزمین فرستاد تا جست‌وجوی گنج، آنها را با ارزش‌هایی روبه‌رو کند که در دل زندگی روزمره‌شان پنهان مانده است. او جهان را از پنجره برج عاج نگاه نمی‌کند؛ از زاویه آدم‌هایی نگاه می‌کند که کمتر دیده می‌شوند. «غذای نیمروز» هم از همین جاست. معلمی در روستایی دورافتاده در جنوب ایران باید راهی برای سیر کردن شاگردانش پیدا کند و باز یک چیز کوچک، یک وعده غذا، پرسشی بزرگ‌تر را پشت خودش می‌کشد. رابرت دنیلز، منتقد سایت راجر ایبرت، در گزارشی از بوسان نوشته است که مجیدی حتی در پایان هم قهرمان فیلم را محکوم نمی‌کند و اندوه و همدلی را در تماشاگر برمی‌انگیزد. این جمله را درباره بسیاری از فیلم‌های او هم می‌شود گفت. نمی‌دانیم هفتم دسامبر نام «غذای نیمروز» در فهرست نامزدهای گلدن گلوب خواهد بود یا نه. در فصلی که اعضای آکادمی اسکار باید ده‌ها فیلم ببینند، هر نامی که بیشتر شنیده شود، شانس دیده شدنش بیشتر می‌شود و گلدن گلوب جایی است که این نام‌ها شنیده می‌شوند. اما مجیدی مدت‌هاست برای رسیدن به چنین لحظه‌هایی فیلم نمی‌سازد. فارغ از اینکه نتیجه داوری‌ها در گلدن گلوب یا اسکار چه باشد، آنچه اهمیت دارد پویایی فیلمسازی است که دست از روایت برنداشته است. «غذای نیمروز» تنها یک فیلم نیست؛ یادآوری این نکته است که سینمای اصیل می‌تواند آینه رنج‌ها و امیدهای مردم باشد. سه دهه گذشته و دوربین مجیدی هنوز همان‌جاست؛ کنار بچه‌هایی که کفششان گم می‌شود یا غذای ظهرشان نمی‌رسد.

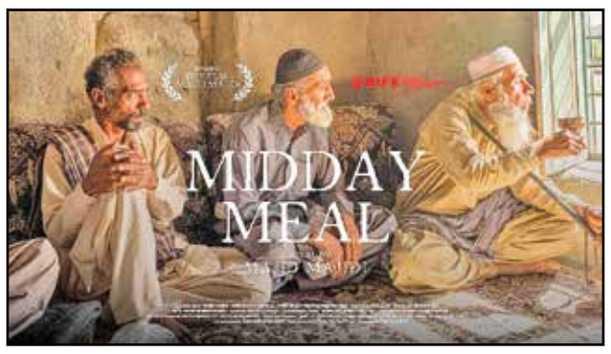

صحنه

فرهاد؛ ۲۶ سال در ایستگاه انتظار

روایتی از عشقی ناتمام خاطره‌ای ماندگار و آدم‌هایی که گذشته هنوز رهایشان نکرده است

گروه فرهنگی/ بعضی انتظارها با گذشت زمان به پایان نمی‌رسند؛ تنها شکل عوض می‌کنند و در گوشه‌ای از زندگی جا خوش می‌کنند. گاهی خاطره‌ای چنان در وجود آدم ریشه می‌دواند که سال‌ها می‌گذرند، چهره‌ها تغییر می‌کنند و جهان پیش می‌رود، اما صاحب آن خاطره همچنان در همان نقطه ایستاده است. کنسرت‌نمایش «فرهاد» روایت مردی است که زمان برایش گذشته، اما انتظارش هنوز به پایان نرسیده است.

فرهاد مردی در آستانه پنجاه‌سالگی است که ۲۶ سال پیش، عشق جوانی‌اش بی‌هیچ توضیحی ترکش کرده است. او در تمام این سال‌ها با خاطره آن رابطه زندگی کرده و نتوانسته گذشته را پشت سر بگذارد. اما اتفاقاتی تازه، انتظار طولانی‌اش را برهم می‌زند و او را با پرسش‌هایی درباره عشق، فقدان و خاطرات ناتمام روبه‌رو می‌کند.

«فرهاد» به مفهوم زمان و تأثیر خاطره بر زندگی انسان می‌پردازد و این پرسش را مطرح می‌کند که آیا آدم‌ها واقعاً از گذشته عبور می‌کنند یا تنها یاد می‌گیرند با جای خالی آن کنار بیایند؟ گاهی آنچه انسان را در انتظار نگه می‌دارد، نه امید به بازگشت دیگری، بلکه ناتوانی از پذیرفتن پایانی است که هرگز توضیحی برای آن نداشته است. آرزو ارمغانی در مقام کارگردان و تهیه‌کننده، این روایت عاشقانه را در قالب کنسرت‌نمایش به صحنه برده است؛ اثری که با تلفیق موسیقی و روایت نمایشی، عاطفه و خاطره را از طریق کلام و صدا به مخاطب منتقل می‌کند.

این اثر به نویسندگی سیدعلی موسویان و با بازی فرهاد جم، افسانه چهره‌آزاد، سانیا سالاری و علی عطائی اجرا می‌شود. حمیدرضا ترکاشوند خواننده اثر است و صبا صمیمی، بهنوش کاظمی‌زاده و رادین نوروزی نیز به‌عنوان نوازنده حضور دارند.

کنسرت‌نمایش «فرهاد» از ۲۵ آبان در تماشاخانه نوفل‌لوشاتو روی صحنه رفته و هر شب ساعت ۲۲:۳۰ پذیرای مخاطبان است.

غلامرضا نیکخواه در کنار اکبر عبدی آرام گرفت

خبر روز

گروه فرهنگی/ مراسم تشییع پیکر زنده‌یاد غلامرضا نیکخواه، بازیگر پیشکسوت سینما و تلویزیون، صبح دیروز با حضور خانواده، هنرمندان و جمعی از مردم در قطعه هنرمندان بهشت زهرا(س) برگزار شد. پیکر این هنرمند در جوار آرامگاه اکبر عبدی به خاک سپرده شد.

در این مراسم هنرمندانی چون حامد آهنگی، وحید آقاپور، محسن کیایی، علی اوجی، علیرضا نجف‌زاده و نیلوفر نیکخواه، دختر این هنرمند، با یادآوری خاطراتی از او، از اخلاق نیکو، نجابت و تلاش‌هایش برای شادی مردم گفتند.

حامد آهنگی نیز با بغض و اندوه، از او به‌عنوان هنرمندی سرشار از عشق و محبت یاد کرد که هرگز به دنبال حاشیه نبود. علیرضا نجف‌زاده هم با اشاره به خاطرات سفر حج، از نگرانی‌های او درباره مرگ گفت و ابراز امیدواری کرد دوستان درگذشته‌اش، از جمله علی سلیمانی و آزاده نامداری، به استقبالش بروند. نیلوفر نیکخواه نیز در سخنانی احساسی از جایگاه پدرش و دلتنگی عمیق خود گفت.

پیکر این بازیگر که در ۷۸ سالگی بر اثر ایست قلبی در شیراز درگذشت، با همراهی نوای سازهای بوشهری تشییع شد. مراسم یادبود او نیز روز جمعه ساعت ۲۰:۳۰ در مسجد جامع شهرک غرب برگزار خواهد شد.

مروری کوتاه بر چهار دهه همراهی هنرمندان موسیقی با حماسه‌های ملی

نخل آواز؛ تازه‌ترین برگ از دفتر موسیقی مقاومت

گروه فرهنگی . ندا سبحانی/ همصدایی و همراهی هنرمندان موسیقی در روزهای جنگ و بزنگاه‌های تاریخی، پیشینه‌ای طولانی در ایران دارد. از سال‌های اول پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون، هنرمندان با خلق آثاری ماندگار، روایتگر همبستگی، اتحاد و شور ملی مردم بوده‌اند؛ آثاری که بخشی از حافظه تاریخی و فرهنگی کشور را شکل داده‌اند.

از جمله این آثار می‌توان به «کجایید ای شهیدان خدایی» اثر هوشنگ کامکار با صدای بیژن کامکار، «کاروان شهید» ساخته محمدرضا لطفی با صدای شهرام ناظری و «نینوا» اثر حسین علیزاده اشاره کرد. در دوران هشت سال دفاع مقدس نیز آثاری چون «خرمشهر» ساخته مجید انتظامی، سمفونی «فلک‌الافلاک» اثر کامبیز روشن‌روان و قطعه فولکلور «دایه دایه» با صدای رضا سقایی، به بخشی از میراث موسیقایی این دوران تبدیل شدند. این جریان در سال‌های بعد نیز ادامه یافت و در جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان، هنرمندان ژانرهای مختلف موسیقی با تولید آثاری درباره مقاومت، همبستگی ملی و دفاع از سرزمین، بار دیگر این همراهی را به نمایش گذاشتند. آثاری که حاصل مشارکت هنرمندان مناطق مختلف کشور، از موسیقی فولکلور و پاپ تا موسیقی کلاسیک ایرانی بود. در تازه‌ترین نمونه از این جریان، آلبوم «نخل آواز» با مشارکت هنرمندان حوزه هنری بوشهر تولید و منتشر شده است. این مجموعه با محوریت جنگ تحمیلی سوم، پاسداشت قائد شهید امت و بازخوانی هویت و پیشینه حماسی استان بوشهر شکل گرفته و روز شنبه ۳۰ آبان ۱۴۰۵، در اجتماع شبانه مردم بوشهر رونمایی شد.

«نخل آواز» شامل هشت قطعه موسیقایی است که با اشعاری از مولانا، فردوسی، علیرضا قزوه، میلاد عرفان‌پور و جمعی دیگر از شاعران معاصر ساخته شده است. آهنگسازی این آثار را نیز محمدرضا عقیلی، ساسان نوذری، رضا ثقفی، محمد رازقی‌پور، حمیدرضا پولادی، جواد زارعی و رادیمان (ایمان سیف) برعهده داشته‌اند. از قطعات این آلبوم می‌توان به «وطن» با صدای رضا پولادی، «فراق» با اجرای حسین کشتکار بوشهری، «دلاور دلوار» با صدای محمدرضا میرشکار و «بازی آخره» به خوانندگی امین فرامرزی اشاره کرد.

حوزه هنری و پیشینه تولید موسیقی مقاومت

توجه به موسیقی دفاع مقدس و مقاومت، از سال‌های ابتدایی فعالیت حوزه هنری در دهه ۱۳۶۰، یکی از اولویت‌های این نهاد بوده است. در همین راستا، مجموعه آلبوم‌های «نینوا» تولید شد که دو آلبوم اول آن بیشتر به موضوع جنگ و دفاع مقدس اختصاص داشتند. قطعاتی چون «شهر خون» و «همپای جلودار» از آثار شاخص این مجموعه بودند. تصنیف «همپای جلودار» با شعری از حمید سبزواری، دکلمه فرج‌الله سلحشور و صدای حسام‌الدین سراج شکل گرفت. این اثر اگرچه بیشتر با موضوع مردم فلسطین و لبنان شناخته می‌شود، در زمره آثار ماندگار موسیقی مقاومت نیز قرار دارد. در این چارچوب، انتشار آلبوم «نخل آواز» را می‌توان ادامه مسیری دانست که طی دهه‌های گذشته در موسیقی ایران جریان داشته است؛ مسیری که در آن موسیقی، فراتر از هنرشنیداری، به ابزاری برای بازتاب هویت ملی، ثبت خاطرات تاریخی، پاسداشت حماسه‌ها و روایت همبستگی مردم در برزنگاه‌های سرنوشت‌ساز تبدیل شده است.

نُت آخر

نگاهی به نمایشگاه «خط و ربط» کریم مسیحی

گالری‌گردی

وقتی خط را به جای خواندن، تماشا می‌کنیم

گروه فرهنگی - سعیده احسانی‌راد/ نمایشگاه انفرادی «خط و ربط» از آثار یوریک کریم‌مسیحی، عکاس و منتقد هنری تا ۱۰ آذرماه در گالری دنا برپاست؛ نمایشگاهی که دعوتی است برای نگاهی متفاوت به چیزی که هر روز با آن سروکار داریم: خط. عادت کرده‌ایم خط را وسیله‌ای برای نوشتن و انتقال پیام بدانیم؛ اما کریم‌مسیحی در این مجموعه نشان می‌دهد که خط می‌تواند فراتر از خوانده‌شدن، به تصویر و موضوعی برای تماشا تبدیل شود. در آثار این نمایشگاه، خط‌های سیاه، نارنجی و خاکستری لایه‌لایه روی زمینه‌ای روشن نشسته و در هم پیچیده‌اند. کلمات و نشانه‌ها گاه چنان در هم تنیده‌اند که خواندن آنها دشوار می‌شود؛ اما همین ویژگی، مخاطب را از معنای واژه‌ها به تماشای ریتم، حرکت و پیچ‌وخم خطوط دعوت می‌کند. خط‌ها گویی روی بوم می‌رقصند و رنگ‌های نارنجی، همچون جرقه‌هایی از گرما و زندگی در میان آنها می‌درخشند.

«خط و ربط» فرصتی است برای فاصله گرفتن از عادت همیشگی خواندن و تجربه‌ای تازه از دیدن. این آثار یادآوری می‌کنند که زیبایی همیشه در نظم آشنا و شکل‌های ازپیش‌تعریف‌شده نیست و گاهی می‌توان آن را در میان خطوط پراکنده و درهم‌تنیده نیز جست‌وجو کرد. این نمایشگاه ما را به مکث و تماشای مسیر خطوط دعوت می‌کند؛ تجربه‌ای دلنشین برای علاقه‌مندان به خوشنویسی و هنرهای تجسمی. علاقه‌مندان می‌توانند برای بازدید از نمایشگاه به گالری دنا مراجعه کنند.

